

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΑΓΙΑΡΟΥΣΙΩΝ ΚΑΙ ΞΥΡΩΠΟΥ
«**ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΓΙΤΙΛΑΓΟΙ**»

ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ
ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ ΠΕΝΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

www.agioiapostoloi.gr e-mail: agioi.apostoloi@gmail.com τηλ. 210 8027738

ΚΥΡΙΑΚΗ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 2013

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Η Της Σαμαρείτιδος εορτή, εν η ο Χριστός μεσίαν εαυτὸν ὡμολογεί.
Νικηφόρου Κωνσταντινουπόλεως Του ομολογητού. Κωνσταντίνου νεομάρτυρος
Του ἐξ Ἀταρνῶν.
Ἔτος 6^ο Τεύχος 252

Αγίου Γρηγορίου Αρχιεπισκόπου
Θεσσαλονίκης του Παλαμά
Ομιλία επί του Ευαγγελίου του Χριστού περί
της Σαμαρείτιδος

Όλη αυτή την περίοδο που διανύουμε τώρα, επεκτεινόμενη σε πενήντα μέρες, εορτάζουμε την από τους νεκρούς ανάσταση του Κυρίου και Θεού και Σωτήρα μας Ιησού Χριστού, δεικνύοντας με αυτή την παράταση την υπεροχή της απέναντι στις άλλες εορτές.

Πραγματικά όλοι όσοι αναστήθηκαν από τους νεκρούς, αναστήθηκαν από άλλους και, αφού πέθαναν πάλι, επέστρεψαν στη γη. Ο δε Χριστός, αφού αναστήθηκε από τους νεκρούς, δεν κυριεύεται πλέον καθόλου από το θάνατο, γιατί δεν επέστρεψε πάλι στη γη, αλλά ανέβηκε στον ουρανό, καθιστώντας το φύραμά μας, που είχε λάβει ομόθρονο με το Πατέρα, ως ομόθεο.

Είναι ο μόνος που έγινε αρχή της μελλοντικής αναστάσεως όλων και πρωτότοκος από τους νεκρούς και πατέρας του μέλλοντος αιώνας.

Και όπως όλοι, αμαρτωλοί και δίκαιοι, πεθαίνουν στον Αδάμ, έτσι στον Χριστό θα ζωοποιηθούν όλοι, αμαρτωλοί και δίκαιοι, αλλά ο καθένας στην τάξη του. Όταν καταργήσει κάθε αρχή και εξουσία και δύναμη, και θέσει όλους τους εχθρούς του κάτω από τα πόδια του, τελευταίος εχθρός που θα καταργηθεί είναι ο θάνατος, κατά την κοινή ανάσταση.

Ο Κύριος, κηρύττοντας το ευαγγέλιο της βασιλείας πριν από

το πάθος, δεικνύει στους μαθητές ότι η εκλογή των αξίων της πίστεως δεν θα γίνει μόνο ανάμεσα στους Ιουδαίους, αλλά και ανάμεσα στους Εθνικούς, στην σημερινή περικοπή του ευαγγελίου.

Έρχεται ο Κύριος σε μια πόλη της Σαμάρειας που λέγεται Σιχάρ. (Σαμάρεια ονομάσθηκε η πόλη που έκτισε το 880 π.Χ. ο βασιλιάς του Ισραήλ, Αμβρί, έπειτα το όρος Σομόρ, που ήταν η ακρόπολή της, και τέλος όλο το βόρειο βασίλειο του Ισραήλ, που καταλύθηκε από τους Ασσυρίους το 721 π.Χ. και ο ηγεμόνας τους εγκατέστησε εκεί εθνικούς από πολλά μέρη).

Εκεί ήταν η πηγή του Ιακώβ, το πηγάδι που εκείνος είχε ανοίξει. Κουρασμένος ο Κύριος από την οδοιπορία κάθισε μόνος του δίπλα από το πηγάδι και κάτω, γιατί οι μαθητές του πήγαν να αγοράσουν τροφές. Έρχεται εκεί μια γυναίκα από τη Σαμάρεια να πάρει νερό και ο Κύριος διψώντας, ως άνθρωπος, της ζήτησε νερό.

Αυτή αντελήφθη από την εμφάνισή του ότι ήταν Ιουδαίος, και θαύμασε πώς ένας Ιουδαίος ζητά νερό από την εθνική Σαμαρείτιδα. Αν γνώριζες, της είπε, τη δωρεά του Θεού, ποιός είναι αυτός που σου ζητά να πει νερό, εσύ θα του ζητούσες, και θα σου έδινε ζωντανό νερό. Ο Κύριος επιβεβαίωσε ότι αν γνώριζε, θα γινόταν μέτοχος πραγματικά ζωντανού νερού, όπως έπραξε και απόλαυσε αργότερα όταν το έμαθε, ενώ το συνέδριο των Ιουδαίων, οι οποίοι έμαθαν σαφώς, εσταύρωσαν έπειτα ωστόσο τον Κύριο της δόξης. Δωρεά του Θεού είναι, επειδή θεωρεί αγαπητούς όλους, ακόμα και τους μισητούς από τους Ιουδαίους εθνικούς, και προσφέρει τον εαυτό του και καθιστά τους πιστούς σκεύη δεκτικά της Θεότητός του.

Η Σαμαρείτιδα δεν κατάλαβε το μεγαλείο του ζωντανού νερού, απορεί πού θα βρει νερό χωρίς κουβά σε ένα βαθύ πηγάδι. Έπειτα επιχειρεί να τον συγκρίνει με τον Ιακώβ, που τον αποκαλεί πατέρα, εξυμνώντας το γένος από τον τόπο, και εξαίρει το νερό με τη σκέψη ότι δεν μπορεί να βρεθεί καλύτερο. Όταν όμως άκουσε ότι το νερό που θα σου δώσω θα γίνει πηγή που τρέχει προς αιώνια ζωή, άφησε λόγο ψυχής που ποθεί, και οδηγείται προς την πίστη, και ζήτησε να το λάβει για να μην ξαναδιψάσει. Ο Κύριος, θέλοντας να αποκαλύπτεται λίγο λίγο, της λέγει να φωνάξει τον άνδρα της, γνωρίζοντάς της πόσους άνδρες είχε, και ότι αυτός που έχει τώρα δεν είναι δικός της. Εκείνη όμως δεν στενοχωρείται από τον έλεγχο, αλλά αμέσως καταλαβαίνει ότι ο Κύριος είναι προφήτης και του ζητά εξηγήσεις σε υψηλά ζητήματα.

Βλέπετε πόση είναι η μακροθυμία και η φιλομάθεια αυτής της γυναίκας; Πόση συλλογή και γνώση είχε στη διάνοιά της, πόση γνώση της θεόπνευστης Γραφής; Και αμέσως τον ρωτά πού πρέπει να λατρεύεται σωστά ο Θεός, εδώ σ' αυτόν τον τόπο ή στα Ιεροσόλυμα; Και τότε παίρνει την απάντηση, ότι έρχεται η ώρα οπότε ούτε στο όρος αυτό ούτε στα Ιεροσόλυμα θα προσκυνήτε τον Πατέρα. Της γνωρίζει μάλιστα ότι η σωτηρία είναι από τους Ιουδαίους, δεν είπε θα είναι, στο μέλλον, γιατί ήταν αυτός ο ίδιος. Έρχεται ώρα και είναι τώρα, που οι αληθινοί προσκυνητές θα προσκυνούν τον Πατέρα κατά Πνεύμα και αλήθεια.

Γιατί ο ύψιστος και προσκυνητός Πατέρας, είναι Πατέρας αυτοαληθείας, δηλαδή του μονογενοῦς Υιού και έχει Πνεύμα αληθείας, το Πνεύμα το άγιο, και αυτοί που τον προσκυνούν, το πράττουν έτσι διότι ενεργούνται δι' αυτών. Ο Κύριος απομακρύνει κάθε σωματική έννοια τόπο και προσκύνηση, λέγοντας: Πνεύμα ο Θεός και αυτοί που τον προσκυνούν πρέπει να τον προσκυνούν κατά Πνεύμα και αλήθεια. Ως πνεύμα που είναι ο Θεός είναι ασώματος, το δε σώματο δεν ευρίσκεται σε τόπο ούτε περιγράφεται με τοπικά όρια. Ως ασώματος ο Θεός δεν είναι πουθενά, ως Θεός δε είναι παντού, ως συνέχων και περιέχων το παν. Παντού είναι ο Θεός, όχι μόνο εδώ στη γη αλλά και υπεράνω της γης, Πατήρ ασώματος και κατά τον χρόνο και σε τόπο αόριστος.

Βέβαια και η ψυχή και ο άγγελος είναι ασώματα, δεν είναι όμως σε τόπο, αλλά δεν είναι και παντού, γιατί δεν συνεχουν το σύμπαν αλλά αυτά έχουν ανάγκη του συνεχοντος.

Η Σαμαρείτιδα, καθώς άκουσε από τον Χριστό αυτά τα εξαισία και θεοπρεπή λόγια, αναπτερωμένη, μνημονεύει τον προσδοκώμενο και ποθούμενο Μεσσία, τον λεγόμενο Χριστό, που όταν έρθει θα μας τα διδάξει όλα. Βλέπετε πώς ήταν ετοιμότατη για την πίστη; Από πού θα γνώριζε τούτο, αν δεν είχε μελετήσει τα προφητικά βιβλία με πολλή σύνεση; Έτσι προλαβαίνει περί του Χριστού ότι θα διδάξει όλη την αλήθεια. Μόλις την είδε ο Κύριος τόσο θερμή, της λέγει απροκάλυπτα: Εγώ είμαι ο Χριστός, που σου μιλώ. Εκείνη γίνεται αμέσως εκλεκτή ευαγγελίστρια και αφήνοντας την υδρία και το σπίτι της τρέχει και παρασύρει όλους τους Σαμαρείτες προς τον Χριστό, και αργότερα, με τον υπόλοιπο φωτοειδή βίο της (ως Αγία Φωτεινή), σφραγίζει με το μαρτύριο την αγάπη της προς τον Κύριο.

Άγιος Νικηφόρος ο Ομολογητής Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως

«Τοῦ Πατριάρχου Πατριάρχης πλησίον Θείου γέροντος, Ἀβραάμ Νικηφόρος. Δευτερίη Νικηφόρος εἰς Ἐδὲμ εὗρατο μοίρην».

Ο Άγιος Νικηφόρος, γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη το 758 μ.Χ. Οι γονεῖς του Θεόδωρος και Ευδοκία ἀνήκαν σε αρχοντική και επίσημη κοινωνική τάξη ἀλλά ἦταν ευσεβεῖς και ἐνάρετοι ἀνθρωποὶ οἱ οποίοι γαλούχησαν τον γιο τους με τα νάματα των Θεῶν Γραφῶν. Ἡ προσήλωση μάλιστα του πατέρα του στην ὀρθή πίστη, ἐγένε αιτία να διωχθεῖ και να ἐξορισθεῖ ἀπό τον εἰκονομάχο και δυσεβῆ αυτοκράτορα Κωνσταντίνο Ε', τον Κυπρῶνυμο στη Νίκαια, ὅπου και πέθανε. Προικισμένος με ἰδιαίτερες πνευματικές ικανότητες, ἀπέκτησε μεγάλη θεολογική και θύραθεν ἐκπαίδευση. Γρήγορα ὁμως ἀποσύρθηκε σε ἓνα κτήμα του στον Βόσπορο, ὅπου ἀφοσιώθηκε στην ἀσκησι και τη μελέτη των Θεῶν Γραφῶν. Ὅμως ο αυτοκράτορας τον υποχρέωσε να ἀναλάβει τη διεύθυνση του μεγάλου πτωχοκομείου της Κωνσταντινουπόλεως. Ὅταν ἐκοιμήθη ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ταράσιος, ο αυτοκράτορας Νικηφόρος Α', υπέδειξε ως ἄξιο διάδοχό του τον Νικηφόρο. και ὄντως την Κυριακή του Πάσχα του 806 ἀνήλθε στον Πατριαρχικό Θρόνο. Θρόνος ο οποίος ἰσοδυναμοῦσε με Γολγοθά. Ἐδωσε σκληροὺς ἀγῶνες για την τιμῆ και την προσκύνηση των ἱερῶν Εἰκόνων. Ὅταν ὁμως το 813 μ.Χ. ἀνέβηκε στο θρόνο της Βασιλεύουσας, ο ἀσεβῆς Λέων Ε', ο Ἀρμένιος, ξέσπασε μέγας και ἀπηνῆς διωγμός κατὰ των εἰκονολατρῶν. Ἡ ἀγέρωχη στάση και ἐμμογή του Νικηφόρου στην προστασία της Ὀρθοδοξίας, προκάλεσε την ὀργή του αυτοκράτορα, ο οποίος τον ἀπομάκρυνε ἀπό τον πατριαρχικό θρόνο. Ὑπέστη πολλές ταλαιπωρίες και τελικά, ἀρκετὰ ταλαιπωρημένος παρέδωσε στο δίκαιο μισθαποδότη Θεοῦ το πνεῦμα του στις 2 Ἰουνίου 822 μ.Χ.